

**DOSARUL ACTIVITĂȚII „UNDE
ESTE ȘI UNDE NE CONDUCE
RISIPA ALIMENTARĂ?”**

Dosarul activității „Unde este și unde ne conduce risipa alimentară?”

Timp estimat: 1 oră

Număr de participanți pe set (min-max): 4-10

În cadrul acestui atelier, se oferă un anumit număr de cărți care reprezintă un anumit factor legat de risipa de alimente. Scopul este de a lega aceste cărți într-un mod care să indice ce factori generează risipa, de ce fel și ce impact are fiecare dintre ei. Atelierul este împărțit în trei etape, iar în fiecare dintre acestea se adaugă noi cărți. Există o carte centrală pe care este inscripționat în permanență „WASTE” (DEȘEURİ) cu litere mari.

În cazul în care există chit adeziv, se recomandă să lipiți cărțile de tablă pentru a desena legătura dintre ele. Cărțile distribuite în fiecare etapă și timpul de sortare a acestora sunt enumerate mai jos:

- **FAZA 1 (5 minute):**
 - o Cumpărarea fără o listă de cumpărături
 - o Utilizarea apei
 - o Degradarea solului
 - o Biodiversitatea
 - o Producția de alimente

- **FAZA 2 (10 minute):**
 - o Tineri
 - o Prețuri scăzute
 - o Sol utilizabil
 - o Emisii de gaze cu efect de seră (GES)
 - o Securitate alimentară
 - o Familii cu copii
 - o Industrializare
 - o Creșterea economică
 - o Viața în orașe
 - o Deșertificare

- **FAZA 3 (15 minute):**
 - o Generarea de ape uzate
 - o Consumul de energie
 - o Venituri ridicate
 - o Trăind singur
 - o Globalizare
 - o Secetă

Scopul acestui atelier este de a vedea modul în care toți factorii sunt conectați între ei și rețeaua complexă care se formează cu aceștia, pentru a înțelege că risipa de alimente este o problemă cu un număr mare de factori care o afectează în multe moduri diferite și care are multe fronturi de acțiune diferite.

În fiecare dintre faze, după ce timpul s-a scurs, participanții vor avea între 5 și 10 minute pentru a explica legăturile pe care le-au făcut și modul în care fiecare dintre lucrurile de pe masă le afectează pe celelalte. După ce au fost făcute toate conexiunile, poate avea loc o discuție despre cum poate fi redus fiecare dintre efecte prin reducerea risipei alimentare.

Exemplu de interval de timp orientativ:

Conținut	Timp (minute)
Prezentarea activității	5
Faza 1	5
Faza de explicație 1	5
Faza 2	10
Faza de explicație 2	5
Faza 3	15
Faza de explicație 3	10
Timp de reflecție și încheiere	5
Total	60

Notă: Acest interval de timp este doar orientativ, dacă participanților le ia prea puțin timp să rezolve oricare dintre faze, atelierul poate continua cu următoarea sau se poate acorda un timp de reflecție mai lung.

Faza 1: Problema care se cunoaște.

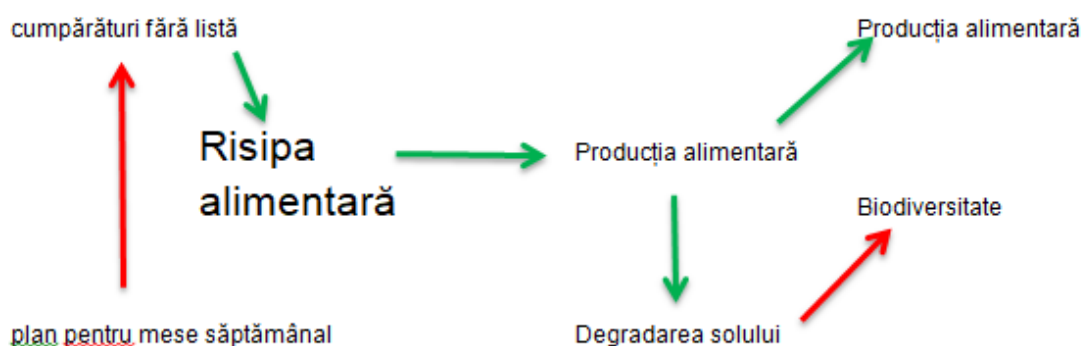
Atunci când suntem întrebați despre ceea ce se știe despre risipa de alimente, răspundem, de obicei, cu un răspuns simplificat la această problemă, care utilizează foarte puțini factori pentru a explica o problemă atât de complexă. Pe cărțile din această primă fază se află cei mai cunoscuți factori despre această problemă. Participanții vor trebui să le așeze pe masă

sau pe tablă, conectându-le cu ajutorul unor săgeți (dacă este posibil în două culori) care să indice relațiile dintre ele.

- *Cumpărături fără o listă*
- *Faceți un plan de masă săptămânal*
- *Utilizarea apei*
- *Degradarea solului*
- *Biodiversitatea*
- *Producția de alimente*

Rezultatul acestei prime etape ar trebui să fie asemănător cu acesta (deși participanții pot avea și alte conexiuni care sunt valabile, atâta timp cât le pot justifica):

Săgețile verzi indică faptul că relația dintre cele două cărți este de așa natură încât una o sporește sau o îmbunătățește pe cealaltă, în timp ce săgețile roșii indică o relație opusă. În cazul acestui exemplu, explicația ar putea fi următoarea:

Realizarea unui plan de masă săptămânal reduce numărul de cumpărături fără listă, dar cumpărăturile fără listă cresc risipa de alimente. Risipa crește cantitatea de producție alimentară care trebuie realizată, ceea ce, la rândul său, sporește utilizarea apei și degradarea solului (care reduce biodiversitatea prin distrugerea habitatului unor specii).

După explicație, participanții pot fi întrebați dacă se pot gândi la alți factori sau elemente care ar putea afecta oricare dintre cei pe care deja le-au enumerat. În cazul în care răspunsurile lor denumesc oricare dintre cărțile din faza următoare, li se poate oferi posibilitatea de a spune unde le-ar plasa în schema lor.

Întrebări de stimulare:

O Explicația voastră privind deșeurile ar fi acoperit toate aceste lucruri și există factori care credeți că lipsesc?

O Cum ați dezvolta acești factori?

Faza 2: Complexitatea crește

După această explicație și după distribuirea unor cărți noi, se trece la faza a treia, în care li se explică participanților că problema are mult mai multe fațete decât cele enunțate inițial, așa cum se poate observa din numărul de cărți pe care le manevrează acum în comparație cu prima fază.

- *Tineri*
- *Prețuri scăzute*
- *Sol utilizabil*
- *Emisii de gaze cu efect de seră (GES)*
- *Securitate alimentară*
- *Familii cu copii*
- *Industrializare*
- *Creșterea economică*
- *Viața în orașe*
- *Deșertificarea*

Întrebări de stimulare:

Există factori care vi se pare că nu au legătură cu niciunul dintre cei de mai sus?

Ați fi dedus toți factorii?

Mai sunt și alții pe care i-ați adăuga la oricare dintre elementele citate?

Faza 3: O problemă de mare amploare

În această ultimă fază, nu se mai adaugă prea multe cărți, dar vor putea să rearanjeze cărțile plasate până acum dacă consideră că este necesar.

- *Generarea de ape uzate*
- *Consumul de energie*
- *Venituri mari*
- *Trăind singur*
- *Globalizare*
- *Secetă*

Întrebări de stimulare:

- Credeți că sunt prezenți toți factorii care ar putea afecta risipa de alimente și ați adăuga vreunul?
- Există factori care lipsesc?
- Ce părere aveți despre complexitatea la care s-a ajuns în final și ați fi în stare să explicați totul pe de rost?

Reflecție finală

Atunci când ne confruntăm cu probleme extrem de complexe și care implică mulți factori, este normal să le simplificăm, mai ales atunci când le explicăm unor persoane care nu au cunoștințe prealabile despre problema de care vorbim. Acest lucru poate duce la faptul că informațiile care ajung la publicul larg par atât de simple încât acesta percepe problema ca fiind ușor de rezolvat.

Acesta este motivul pentru care această activitate urmărește să arate diferitele niveluri de complexitate pe care le poate avea o problemă de această amploare. Deși o persoană fără pregătire sau fără prea multe cunoștințe în domeniu ar putea realiza o schemă de memorie ca cea din prima fază, este puțin probabil ca ea să fie capabilă să elaboreze una ca cea finală fără ajutor sau informații prealabile.

Pentru a arăta complexitatea cu care ne confruntăm, puteți propune participanților să încerce să explice întreaga diagramă creată într-un timp scurt (1 minut sau mai puțin), permițându-le să sară peste câte puncte doresc, ceea ce va face ca explicația să semene mai mult cu prima diagramă decât cu ultima.